

РЕШЕНИЕ

№ 8363

гр. София, 22.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 139 СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВАСИЛ КР. П.

при участието на секретаря ДОРОТЕЯ ЦВ. КОЛЕВА
като разглежда докладваното от ВАСИЛ КР. П. Гражданско дело №
20221110142993 по описа за 2022 година

Предявена е молба с правно основание чл. 127а, ал. 2 СК и искове с правно основание чл. 143 СК и чл. 149 СК.

Ищцата А. В. М. твърди, че е майка на детето В. П.ов П., род. 28.06.2021 г., родено от връзката ѝ с ответника П. М. П.. Не било постигнато споразумение относно пътуванията на детето в чужбина, а ответникът не дал и декларация съгласие за пътуване на детето в чужбина. Горното мотивира ищцата да предяви иск за заместване съгласието на ответника за пътувания на детето до държавите членове на ЕС, Република Северна Македония, Република Турция и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, както и за издаване на необходимите документи за пътувания на детето в чужбина.

Ищецът В. П.ов П., чрез своята майка и законен представител А. В. М., твърди, че ответникът П. М. П. е негов баща, като родителите не отглеждат заедно ищеца, а той се отглеждал от майката. Ответникът не плащал издръжка, поради което ищецът моли за осъждането на ответника да плаща издръжка в размер на 250 лв. мес., ведно със законната лихва от датата на исковата молба 09.08.2022 г. до окончателното изплащане. Предявява и искове за издръжка за минало време за периода 09.08.2021 г.-09.08.2022 г. за 250 лв. мес., ведно със законната лихва.

Ответникът П. М. П., чрез особения представител адв. К. П., оспорва исковите. Твърди, че няма доказателства майката да иска да пътува с детето в чужбина, нито за доходите на ответника, които да му позволяват да дава издръжка в претендирания размер.

Съдът, като обсъди доказателствата по делото и доводите на страните по реда на чл. 12 ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

По молбата с правно основание чл. 127а, ал. 2 СК

Съгласно чл. 127а СК спорът между родителите за пътувания на децата им в чужбина и за издаването на необходимите лични документи за това се решава от съда по настоящ адрес на децата. Съгласно разпоредбата на чл. 76, т. 9 ЗБЛД може да не се разреши напускането на страната на малолетни и непълнолетни и поставени под запрещение лица,

които нямат нотариално заверено писмено съгласие за пътуване в чужбина от своите родители, настойници, попечители, като при разногласие между родителите спорът се решава по реда на чл. 127а СК.

Молбата е за съдебна администрация на граждански правоотношения. За да замести съгласието на родител за пътуване на детето му извън страната и/или издаване на необходимите за това документи, трябва между родителите на детето да е налице разногласие по спорния въпрос или да е налице обективна или субективна невъзможност за постигане на съгласие.

По допустимостта на молбата:

По делото е безспорно, че ответникът не е дала декларация съгласие на ищцата, което обосновава правен интерес от подадената молба за спорна съдебна администрация). Молбата би била допустима дори и при липсата на извънсъдебен спор, с оглед възможността ответникът да признае претенцията, а ищецът да поиска постановяване на решение при признание на иска (определение № 95 от 22.02.2018 г. по ч.гр.д. № 510/2018 г., ВКС, IV г.о.).

По съществото на делото:

Страните са родители на детето В. П.ов П., род. 28.06.2021 г., родено от връзката им без брак.

Съгласно чл. 35, ал. 1, изр. 1 КРБ всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели, като според чл. 35, ал. 1, изр. 2 КРБ това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани. Правото на свободно движение в рамките на държавите членки на ЕС е гарантирано и от чл. 3, § 2 ДФЕС и не може неоснователно да бъде ограничавано.

Съдът освен това намира, че в интерес на детето е да пътува извън територията на страната, за да придобива впечатления и от другите държави, като по този начин се разширява неговия мироглед, а пътуванията ще се отразят благоприятно на възпитанието и развитието му като цяло.

Съгласно т. 1 от Тълкувателно решение от 03.07.2017 г. по т.д.1/2016 на ОСГК на ВКС заместващо съгласие на един от родителите, по реда на чл. 127а СК, може да се даде само за пътуванията за определен период от време и до определен или определяем кръг държави и ако това е в интерес на детето.

Ищцата правят искане за заместване съгласието на ответника за пътуване на детето до държавите членки на ЕС, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, както и до съседните балкански държави – Република Северна Македония, Република Турция. Тези държави са страни по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца от 25.10.1980 г.: (видно от актуалния списък: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=24>), с функциониращи съдебни системи и Централни органи по конвенцията, поради което няма основание принципно да се отрече допустимостта за пътувания на детето в тези държави.

Съдът намира, че следва да бъде постановено решение, с което да се замести липсващото съгласие на ответника за пътуване на детето за период от пет години (арг. чл. 36, ал. 1, изр. 2 ЗБЛД, според който паспорти на лица до 18 години могат да се издадат за срок до 5 години). Решението следва да се отнася до посочените по-горе държави: държавите членки на ЕС, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, Република Северна Македония и Република Турция.

Съдът намира, че е в интерес на детето да може да пътуват в посочените държави с цел почивка, туризъм (всички държави, за които се иска заместване на съгласието, са традиционни дестинации за туризъм на българските граждани), образование (в бъдеще), спорт, среща с близки и роднини. Държавите са конкретни, всички са страни по Хагската

конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца от 25.10.1980 г., и в някои от тези държави да е налице конкретен и реален риск по отношение на детето (размирици, военни действия, природни катаклизми и други).

В съответствие с това съдът счита, че следва да замести съгласието на бащата за пътувания на детето в чужбина, придружавано от майката, в посочените държави.

Броят пътувания на година не следва да бъде ограничаван, но, за да не се откъсва прекомерно детето от страната, следва да се постави ограничение за обща продължителност на пътуванията на детето с майката на година от общо 60 дни.

По исковете с правно основание чл. 143 СК и чл. 149 СК

Съгласно чл. 143, ал. 2 СК родителите дължат издръжка на своите ненавършили пълнолетие деца независимо дали са работоспособни и дали могат да се издържат от имуществото си (последното отрицателно условие се отнася за децата, а не за родителите – т. 2 от ППВС № 5/1970 г.), като според чл. 142, ал. 1 СК размерът на издръжката се определя според нуждите на лицето, което има право на издръжка, и възможностите на лицето, което я дължи, но издръжката на едно дете не може да бъде по-ниска от 1/4 от минималната работна заплата (чл. 142, ал. 2 СК). Изискването на чл. 139 СК претендиращият издръжка да е неработоспособен и да не може да се издържа от имуществото си, не се прилага спрямо ненавършили пълнолетие деца, доколкото чл. 143, ал. 2 СК е специална норма по отношение на чл. 139 СК и изключва неговото приложение. Освен това ищите по делото с оглед възрастта си са неработоспособни, поради което имат право на издръжка от родителите си, които са лица от втори ред на задължените да дават издръжка (чл. 140, ал. 1, т. 2 СК). Издръжката на децата се дължи от двамата родители, независимо при кого те живеят, но отглеждащият родител следва да поеме по принцип по-малък дял от издръжката в пари с оглед даваната от него издръжка в натура при съвместното живеене с децата и посрещането на разходите на домакинството, част от които са в полза и на децата. Конкретните възможности на ответника да дава издръжки обаче са предпоставка за нейния размер (чл. 142, ал. 1 СК). Възможностите да се плаща издръжка се определят от доходите, имущественото състояние и квалификацията на дължачия издръжка (т. 5 от ППВС № 5/1970 г.). Издръжка може да се търси и за минало време, за срок до година преди исковата молба – чл. 149 СК.

Съдът намира, че в случая е доказано наличието на кумулативно предвидените в чл. 143 СК и чл. 149 СК предпоставки, по следните съображения:

Ищецът по претенциите за издръжка е малолетно дете, живее с майка си, а бащата, чиято е доказателствената тежест, не установява да дава или да е давал издръжка в пари или в натура на детето.

Ищецът поначало няма нужда от издръжка, която да е съществено различна от нуждата от издръжка на всяко дете на неговата възраст, живеещо в столицата на страна и потребяващо блага от имуществен и неимуществен характер. За изчисляване размера на издръжка следователно следва да се ползват преди всичко данните на статистиката.

Определеният с ПМС размер на линията на бедност за страната за 2023 г. (дата на устните състезания по делото) е 504 лв. Линията на бедност се определя ежегодно по правилата на приетата от МС Методика, с ПМС № 241 от 24.09.2019 г., обн., ДВ, бр. 76 от 27.09.2019 г., в сила от 27.09.2019 г. Съгласно чл. 2 от Методиката линията на бедност за страната се определя въз основа на данните от изследването „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)“, ежегодно провеждано от Националния статистически институт (НСИ), съгласно методологията на Евростат. Размерът на линията на бедност за страната се изчислява по формулата: $LB_{t+1} = PLSILC_{t-1} * (PISB_{t-1}/100)$, където:

t е текуща календарна година;

t-1 – предходна календарна година;

t+1 – следваща календарна година;

LB – линия на бедност за страната;

PLSILC – линия на бедност на еквивалентна единица според данни от изследването EU-SILC;

PISB – индекс на цените на малка по състав кошница, обявен от НСИ, за декември на година t-1 спрямо декември от предходната календарна година.

Размерът на линията на бедност по ал. 2 за следващата календарна година се определя до 31 август на текущата календарна година и не може да бъде по-малък от определения размер за предходната календарна година.

Линията на бедност по същество е определен процент от медианния (средния) доход на пълнолетно лице в страната, измерен от правилата на статистиката. Традиционно в последните няколко години процентът, определян от МС, е 60. Т.е. линията на бедност е показател, базиран на средния доход на пълнолетно лице в страната. Доколкото този показател е обективен, но ищите по делото не са пълнолетни лица, а деца, то съдът намира, че именно линията на бедност поначало е ориентир, на който следва да се стъпи, за да се прецени необходимата издръжка за едно дете, която всякога е част (процент) от издръжката на пълнолетно лице.

Поначало по-голямата част от дължимата издръжка следва да бъде покрита от неотглеждания родител – ответника, между 2/3 и 3/4 част, тъй като отглежданият родител дава издръжка в натура, докато полага непосредствените грижи за детето (т. IX от мотивите на ППВС № 5/1970 г.), т.е. в случая между 336 лв. и 378 лв. С оглед възрастта на детето и съобразно диспозитивното начало съдът по реда на чл. 172 ГПК намира, че то се нуждае от издръжка от неотглеждания родител в размер на 250 лв.

Размерът на издръжката зависи и от възможностите на дължателя издръжка, т.е. от неговите доходи, имущество и квалификация (т. 5 от ППВС № 5/1970 г.).

По делото няма данни ответникът да има алиментни задължения към други деца, нито да има разходи за наем на жилище, а в миналото, през 2015 г., е работил като финансов анализатор и няма данни за загубена трудоспособност.

Съдът намира, че ответникът има квалификацията и възможността да реализира месечен доход от поне 800 лв. (около минималната работна заплата в страната), като е в състояние да дава издръжка на детето в размер на разликата над минималната издръжка за самия себе си от 504 лв., т.е. около 800-504=296 лв.

Ето защо съдът намира, че искът следва да се уважи в пълния предявен размер от 250 лв., считано от датата на исковата молба 09.08.2022 г. до пълнолетие или до настъпване на обстоятелства за изменение или прекратяване на издръжката. Следва да се присъди законната лихва върху всяка просрочена вноска.

Искът за издръжка за минало време също е основателен, тъй като за периода 09.08.2021 г.-08.08.2022 г., ответникът не установява да е давал издръжка на детето нито в натура, нито в пари. Според показанията на св. Ненов, кредитирани по реда на чл. 172 ГПК, тъй като е пастрок на майката на ищеца, ответникът е живял с майката на ищеца само около месец след раждането му, след което е изчезнал. Ето защо искът за издръжка за минало време следва да се уважи в предявения размер от 250 лв. мес. за исковия период, ведно със законната лихва до окончателното изплащане на вземането.

По предварителното изпълнение на съдебното решение

Съгласно чл. 127а, ал. 4 СК съдът може да допусне предварително изпълнение на решението, с което разрешава молбата. В случая съдът намира, че е оправдано да се допусне предварително изпълнение на решението, като се съобрази обстоятелството, че производството по делото се развива по общия исков ред, а не по реда на глава двадесет и

пета от ГПК, и до влизане на решението в сила може да измине твърде дълъг период от време, през който детето има опасност да бъде лишено от възможността изобщо да пътува в чужбина.

На основание чл. 242, ал. 1 ГПК следва да се допусне предварително изпълнение на решението в частта за присъдената издръжка.

По държавната такса:

Ищците по искове за издръжка са освободени от държавна такса и разноси, поради което държавната такса за уважената част от иска следва да се възложи на ответника. На основание чл. 78, ал. 6 ГПК вр. чл. 83, ал. 1, т. 2 ГПК ответникът следва да заплати държавна такса в полза на съда в размер на **360** лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ЗАМЕСТВА на основание чл. 127а, ал. 2 СК вр. чл. 76, т. 9 ЗБЛД съгласието на бащата **П. М. П.**, ЕГН *********, за пътувания на детето **Виктор П.ов П.**, ЕГН *********, придружавано от майката **А. В. М.**, ЕГН *********, в държавите членки на ЕС, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, Република Северна Македония и Република Турция, за срок от пет години, без ограничение на броя на пътувания годишно, но с обща продължителност на всички пътувания до 60 дни годишно, както и за издаване на международен паспорт на детето **В. П.ов П.**, ЕГН *********, само по молба на майката **А. В. М.**, ЕГН *********.

ОСЪЖДА **П. М. П.**, ЕГН *********, да заплаща на детето си **В. П.ов П.**, ЕГН *********, чрез неговата майка **А. В. М.**, ЕГН *********, на основание чл. 143 СК месечна издръжка на ненавършило пълнолетие дете в размер на **250** лв. мес., считано от датата на исковата молба 09.08.2022 г. до пълнолетие или до настъпване на обстоятелства за изменение или прекратяване на издръжката, ведно със законната лихва върху всяка просрочена вноска.

ОСЪЖДА **П. М. П.**, ЕГН *********, да заплати на детето си **Виктор П.ов П.**, ЕГН *********, чрез неговата майка **А. В. М.**, ЕГН *********, на основание чл. 149 СК месечна издръжка на ненавършило пълнолетие дете за минало време в размер на **250** лв. мес. за периода 09.08.2021 г.-08.08.2022 г., ведно със законната лихва до окончателното изплащане.

ДОПУСКА на основание чл. 127а, ал. 4 СК предварително изпълнение на решението в частта за заместване съгласието на ответника за пътувания на детето и за издаване на международен паспорт.

ДОПУСКА на основание чл. 242, ал. 1 ГПК предварително изпълнение на решението в частта на присъдената издръжка.

ОСЪЖДА **П. М. П.**, ЕГН *********, да заплати на основание чл. 78, ал. 6 ГПК по сметка на съда сумата от **360** лв., държавна такса.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването на препис на страните пред Софийския градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните, което обстоятелство изрично да се удостовери в отрязъците от съобщенията.

Съдия при Софийски районен съд: _____